

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F R A M K R I S T M E N N F R A M •

6 4 Å R G A N G

7. FEBRUAR 1952

A V I N N H O L D E T :
OLYMPIADEN OG VI - RUDOLF GOETHE: MIN KON-
VERSJON - EN STILBESVARELSE OM FREDSSPØRS-
MÅLET - EN LEGMANNS BØNN FOR PRESTENE -
EN GUDLØS MENNESKEHETENS HISTORIE? - SIGRID
UNDSETS HELGENSKILDRINGER - UTENLANDSNYTT

NR.

5

6

NESTE NUMMER KOMMER 21. FEBRUAR 1952.

VÅRE KIRKER

Gudstjenester på søn- og helligdager

OSLO

St. Olavs kirke, Akersv. 1.
Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61
(Prestegrd. og Biskopen 42 52 87).

Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.15: Fromesse m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.
Kl. 11: Høgmesse m. preken.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.
Soknepresten, tlf. 68 03 68.

Kl. 8: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.

Dominikanerne, tlf. 44 23 24.
Kl. 8.15: Fromesse
Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.

Jesu Hjerte kapell, Nyv. 17, Stabekk.

Soknepresten, tlf. 53 77 35.
Kl. 9.05: Fromesse.
Kl. 10.45: Høgmesse.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.

Prestegården, tlf. 37 45 90.
Kl. 9.30: Høgmesse.

Vår Frue Villas kapell,

Montebello, Smestad.
Prestegården, tlf. 55 81 21.
Kl. 8.30: Høgmesse.

ARENDAL:

St. Franciskus kirke, Tyholmen.
Soknepresten, tlf. 2209.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høgmesse.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.
Soknepresten, tlf. 15 410.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelens gt. 1.
Soknepresten, tlf. 2019.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høgm.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.
Soknepresten, tlf. 1438.
Kl. 8.15: Ottesang. Kl. 10.30: Høgm.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1.
Soknepresten, tlf. 1168.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torggt. 113.
Soknepresten, tlf. 1751.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 11: Høgmesse.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt. 21.
Soknepresten, tlf. 3195.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høgmesse.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen.
Soknepresten, tlf. 266.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.
Soknepresten, tlf. 4225.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

LILLESTRØM:

Ingen gudstjenester før i mars måned.

FORSGRUNN:

Vår Frue kirke, Sverresgt.
Soknepresten, tlf. 644.
Kl. 7.45: Fromesse. Kl. 10.30: Høgm.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.
Soknepresten, tlf. 25534.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

SYLLING:

St. Hallvard kapell.
Presteboligen, tlf. 9028.
Kl. 9.30: Høgmesse.

TØNSBERG:

St. Olavs kapell.
Soknepresten, tlf. 12238.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høgmesse.

DOMINIKANERNE

Neuberggt. 15, Oslo

Foredrag av

pater Finn Dominique Thorn

Tirsdag 12. febr.: «Martin Luther.»

Tirsdag 19. febr.: «Rettfærdiggjørelse ved tro.»

Begge aftener kl. 20.

R. I. P.

Til de troendes forbønner anbefales

fru Helene Næss

f. Thielemann,

som den 26. januar 1952, styrket med Kirkens hl. nådemidler, avgikk ved døden på St. Josephs hospital i Drammen.

Hun hvile i fred. Soknepresten.

ST. OLAVSLAGET

Oslo

Generalforsamling søndag 2. mars i foreningslokalet, Akersv. 5, kl. 20.

Styret.

R. C. BERTHELSENS EFTF.

Farvehandel

Glass, tapeter, vaskeartikler

Henr. Wergelandsgt. 32

Kristiansand S.

Tlf. 2270

ST. OLAV

Redaktør:

Dr. theol. I. Hansteen Knudsen.
Telefon 42 37 43. Akersv. 5, Oslo.

Redaksjon og ekspedisjon:

Akersv. 5 I. Telefon 42 37 43.
St. Olavs eksp. og forlag: Kl. 9—13
og 15—17. Mandag, lørdag: 9—13.
Utbetalinger tirsdag 12—13.

Abonnementspris: Kr. 15.00 pr. år;
for utlandet + avisporto.

Abonnement tegnes i ekspedisjonen
og på ethvert postkontor.

Annonser må være innsendt innen
onsdag aften.

Liturgisk kalender:

SØNDAG 10. FEBRUAR: *Søndag Septuagesima.* Ep. 1. Kor. 9, 24—27; 10, 1—5. *Mandag:* Vår Frue av Lourdes. *Tirsdag:* Serviterordenens syv stifttere, bekj. *Onsdag:* Ferialdag. *Torsdag:* Valentin, prest, mart. *Fredag:* Faustinus og Jovita, mart. *Lørdag:* Maria-lørdagsmesse.

SØNDAG 17. FEBRUAR: *Søndag Seksagesima.* Ep. 2. Kor. 11, 19—33; 12, 1—9. Ev. Luk. 8, 4—15. *Mandag:* Simon, bisk., mart. *Tirsdag:* onsdag og torsdag: Ferialdager. *Fredag:* Petri Stol i Antiokia. *Lørdag:* Peter Damian, bisk., kirkelærer.

SØNDAG 24. FEBRUAR: *Søndag Quinquagesima.*

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT

64. ÅRGANG

7. FEBRUAR 1952

NR. 5-6

Olympiaden og vi

Av biskop dr. Jac. Mangers

Når de katolske deltakere ved De olympiske vinterleker har ytret ønske om å få Kirkens velsignelse med på veien til de store kappestrider som forestår, så er dette helt i pakt både med den opprinnelige olympiske idé og med Kirkens stilling til den sunne idrett overhodet. Oldtidens olympiske leker var et viktig ledd i tidens religiøse kultus omkring Zeus. Den kristne æra har overtatt ideen fra Olymp uttrykt i franskmannen, baron Pierre de Coubertins berømte formulering med ønsket om at «den olympiske ild må lyse gjennom alle slektledd til gagn for en stadig høyere, strebende, modigere og edlere menneskehet».

I pakt med dette og i pakt med Den hellige fars gjentatte apeller og oppmuntringer til idrettens kvinner og menn om ut fra ekte kristen idealisme å gå inn for «en sunn sjel i et sunt legeme», vil da også vi ved de forestående store sportsbegivenheter her hos oss, glede oss med de deltakere og tilskuere som tar Gud med i sine intensjoner.

En skal nemlig være klar over at De olympiske leker — som for øvrig all edel sport — i høy grad har noe å lære oss alle. Se på de anstrengelser som idrettens utøvere legger for dagen, ikke bare i kappestridens hete, men i forberedelsene: De trener, de faster, de gir avkall på luksus og fornøyelser. For å gjennomføre treningen og konkurransene adlyder de foreskrevne regler, bryr seg ikke om tretthet, øker med vilje kravene og vanskelighetene, viker ikke tilbake for faren, men setter til med mot. All deres tanke og hug er rettet mot seirens laurbær.

Likevel, selv om alle kjemper med seiren som mål, skjer dysten i kameratskapets ånd, alle fylt av og forenet i ridderlighetens ånd. Den beste idrettsmann er derfor den som i kampen om seiren bevarer en nobel holdning til konkurrentene. Skaper ikke nettopp denne forståelse av andres rettigheter den rette atmosfære og sprer om seg godviljens og fredens ånd?

Alle kan jo ikke vinne laurbærkransen, men det er heller ikke det viktigste. De kan prøve seg igjen på ny. Det ideelle er at de kjemper som venner med et ridderlig og broderlig og, vil jeg si, et *ekte kristelig sinnelag*.

Derfor skal vi ikke bare se fram til og begeistres av strålende prestasjoner som kan måles i sekunder og poeng. Vi skal også glede oss over at så mange er kommet fra så ulike nasjoner for å bære vitnesbyrd om at den sanne kristne sportsidealisme kan nære vår sjel med edle følelser og gi vår vilje gagnlige impulser. For etter kristen oppfatning er lekenes mening ikke bare å måle og fremme de fysiske ytelser, men enda mer å spore til en målbevisst og harmonisk karakterdannelse, til å dyktiggjøre en for selve livsgjeringen.

For et eksempel er dette for oss kristne, vi som skal være Kristi atleter! Vårt liv er også et løp, en kamp, og vi alle, den første som den siste i dag, kan vinne det evige livs seier. Og vinner vi ikke dette ene løpet, har vi tapt for bestandig, — oss gis ikke noen sjanse på ny!

St. Paul, som beundret de fremragende ytelser hos kjemperne ved De isthmiske leker, formante de kristne, Kristi atleter: «Løp slik at dere vinner prisen, ikke en uviss og forgjengelig krone, men en som er sikker og uforgjengelig.»

I livets strid er det derfor ikke nok å være alminnelige tilskuere. Vi må selv sette til og kjempe på olympers vis, hardt og utholdende, tro mot Evangeliets livsregler. Da vil seiren, ikke bare kampen, være vår.

Dersom De olympiske leker blir utkjempet og avviklet i denne brorskapens ånd i troskap mot Gud, da vil de svare til sin mening og bidra til å fremme forståelse og fred mellom folkene.

Jac. Mangers.

Prestevielsen av den tidligere protestantiske pastor *Rudolf Goethe* har vakt stor oppmerksomhet fordi han ved pavelig tillatelse fikk motta prestevielsens sakrament til tross for at han er gift. Diskusjonen har ropet stor forvirring og pressen har mange steder ved å gi en ukorrekt framstilling søkt å lage en billig sensasjon av saken. Av den grunn besluttet Rudolf Goethe å offentliggjøre nedenstående brev for derved å få avlivet fordreiede og falske utlegninger.

Min prestevielse har i høy grad beskjeftiget offentligheten. Oppmerksomheten har ikke i første rekke vært rettet mot min person, men mot saken selv.

Man ante at dette ikke bare var en vanlig konversjon, men at Kirken hadde tatt en avgjørelse i forbindelse med min person.

Hvorfor hendte dette nettopp her i Mainz?

Fordi jeg er utgått av en krets som holder til i dette område og som ved særlige troserfaringer er blitt ført inn under biskopen av Mainz' beskyttelse.

Jeg kom inn i denne krets med rike erfaringer som protestantisk prest. Først noen data til beriktigelse av meldingene i pressen.

Jeg er 71 år gammel og en etterkommer at den store dikter. Gjennom min mor kom jeg i nær kontakt med den schwabiske pietisme. Til mitt 45 år var jeg ugift, hvorpå jeg ektet grevinne *Freda Bülow von Dennewitz*, en etterkommer av fordrevne salzburgere og hugenotter.

Min 40-årige virksomhet som protestantisk prest fulgte ikke alltid rolige baner. Den brakte meg inngående kjennskap til livet både på landet og i byene, særlig i større industriområder. Som feltprest under den første verdenskrig lærte jeg også soldatens liv å kjenne. I 30 år var jeg ved siden av mitt embete også ungdomsprest og fra tid til annen også med og ledet et stort evangelisk ungdomsforbund. Jeg hadde også anledning til å studere den evangeliske kirke ovenfra, særlig i ledende stillinger i «Bekjennelseskirken» under kirkekampen og etter omveltningen i 1945 i den hessiske kirkeregjering. Her tok jeg initiativet til konferanser mellom ledelsen for den evangeliske og katolske kirke for å fremme forståelsen mellom dem. Disse månedlige konferanser fant sted i årene fra 1945 til 1949 og bidro meget til å skape en gjensidig forståelse. Som referent i den hessiske regjerings kulturministerium kunne jeg fortsatt studere og fremme forholdet mellom de to kirker. En rekke inter-konfesjonelle samtaler bidro også i høy grad til å utvide perspektivet.

Først etter at jeg var trått ut av ministeriet fikk jeg tid til et grundig studium av den katolske lære. Dette førte til min konversjon et år senere, nemlig våren 1949.

De viktigste av mine erfaringer gjorde jeg, da jeg fikk anledning til så å si å vokse inn i en krets av evangeliske kristne som gjorde fullt alvor av Luthers frelsestro og for hvem denne tro preget livet i minste detalj.

Vi ble ikke stående ved Golgathas trøstende ord om tilgivelse, men lot hele vårt liv gjennomstrømme av oppstandelsen. Slik fant vi det nye «være» i Kristus, og fra dette utgangspunkt det overnaturlige «være» i Kirkens sakrament.

Men dermed så vi oss plutselig stående i den gamle kirke og erkjente den som *Kristi legeme*. Der fant vi alt det igjen som vi i vår tro — ut over Luther — hadde levet helt ut. *Og vi erkjente at arbeidet med gjenforeningen i troen bare kan fullbyrdes på dette grunnlag*. Ikke ved diskusjoner om dogmatiske spørsmål, men bare ved full av ærefrykt å bøye seg for Kirkens hellighet kan sinnet åpnes for sannheten.

Av denne vennekrets er nesten alle i løpet av de siste år vendt tilbake til Kirken. De føler alle ansvaret for sine evangeliske brødre som de har banet vei for. Vår evangeliske tro har her i Faderhuset funnet sitt livsrom.

Under utøvelsen av mitt embete syntes jeg å merke at der i den evangeliske «kirke» ikke var den fylde som er omtalt i Johannes Evangelium 1. 16, hvor det heter: *Og av Hans fylde har vi alle fått, og det nåde over nåde*.

Jeg ville røkte mitt embete i fylden av Kirkens enhet.

Den evangeliske kirke føler seg vesentlig kallet til å forkynne Guds ord. Men er ikke også dens sakramenter i siste instans prekener?

Men Ordet vil alltid bli «kjød» på ny.

Det oppsto en lengsel i meg etter å oppleve at brødet virkelig *legemlig* var Herren, når jeg under nadverden holdt Herrens legeme i mine hender, at når jeg meddelte syndsforlatelsen, det også virkelig fant sted en tilgivelse, at det virkelig skjedde en velsignelse, når jeg velsignet.

Den fylde har jeg nå mottatt. Det skjedde da jeg ble presteviet av biskopen av Mainz som dermed gjorde meg delaktig i fellesskapet med Petrus og apostlene, med den apostoliske tradisjons hele fylde som ikke bare vitner om forløsning for den enkelte menneskesjel, men om forløsning for hele kosmos:

Nå vet jeg at jeg er omgitt av alle engler, salige og hellige og av Guds Mor som vil kjempe sammen med oss for Guds rike...

For mange evangeliske er dette en skjult verden og fellesskapet med den triumferende Kirke blir ikke utnyttet.

Det er ingen tilfeldighet at det er oppstått en lengsel etter denne fylde hos mange evangeliske troende, hos prester og vitenskapsmenn. Det gir meg håp om at det en dag vil vise seg at mitt skritt har banet vei for dem.

For dette store håps skyld imøtekom Den hellige far som den gode hyrde biskopen av Mainz' søknad om å få meddele meg alle fullmakter til å forvalte sakramentene, slik at jeg kunne få virke helt ut i sjelesorgen. Dette privilegium er også gitt en annen gift evangelisk prest som nå studerer ved et preste-seminar for å forberede seg på å motta prestevielsens sakrament. Og det vil sikkert bli flere som kommer til å få dette privilegium etter grundige prøvelser. Sølibatet er jo ikke på noen måte antastet ved dette.

Fra prekestolen i Mainz' domkirke ble en gang ved en avlatspreken av Tetzels trossplittelsen utløst. Fra den samme prekestol lyder i dag kallet til forsoning.

«HVORLEDES MENER DU AT FREDEN BEST KAN TRYGGES?»

Stiloppgave besvart av en 17-årig pike ved et gymnasium i Oslo.

«Fred på jord,» sang englene en gang for lenge siden til hyrdene på marken, men de la til: «for mennesker som har en god vilje.» Det var først og fremst sjelefreden de mente, men vi kan også forstå det som fred mellom folkene. Men det kreves en god vilje. Et hvert menneske i et hvert land vil vel og ønske fred av hele sitt hjerte og likevel er krigen ofte unngåelig.

Viljen til å gjøre alt for å sikre freden mangler ikke. Og likevel synes den å være så lite dynamisk. Vårt håp er at F.N. skal lykkes og mange synes at det er vår eneste redning. Vi så hvorledes det gikk med Folkeforbundet. Vi kan ikke si at det var forgjeves, selv om det ikke maktet sin oppgave. Men er det da ikke noen sikker redning?

Det er én ting vi i Europa mangler: Vi lar ikke vår religion være den viktigste faktor i vårt liv. Vi kaller oss for kristne, vi blir døpt, fermet og vigd i kristne kirker. Kan hende ber vi også en bønn av og til når vi trenger hjelp. Da er Gud god å ha. Men vi lar ikke ham være vår leder hvor vi går og vi følger ikke hans råd. Hadde de store politikere tatt Gud med i sin tanke når de gikk til forhandlingene, ville mye gått annerledes. Jeg leste like før jul et intervju med en indisk forretningsmann. Han hevdet at vi i Europa hadde mistet vår kultur, fordi vi hadde vendt oss bort fra vår religion. For Østens folk, sa han, er deres religion det de bygger på.

Her i Europa har vi så mye annet å tenke på. Vi har så mye som vi tror er bedre enn vår religion. Faktum er at det er en uhyggelig avkristning. Så mange tror at de er klokere og mer inntellektuelle, når de vender seg bort fra Gud og kristendommen. Pascal har en gang sagt

at de som ved siden av sin vitenskap, også har Gud i sinnet, har det hele, men at de som vender seg bort fra sin religion, bare blir halvlærde.

Dersom alle nasjoner, alle førere gikk inn for kristendommen og bygde framtiden på den, da ville freden bli best trygget. Selvsagt har vi mennesker feil, så helt fullkomment blir det aldri her i livet. Men dersom vi av all vår kraft forsøker å leve etter Kristi lære, ville det bli så nær fullkommenheten som mulig. Dersom de styrende tok bildet av den korsfestede Frelser fram for seg og ba ham om råd og hjelp, måtte de finne fram til en god løsning.

Men de som styrte landene før krigen, glemte sin Gud. Og vi fikk se hvorledes det går når menneskene vil styre uten ham. Krigen kom og i krigens spor fulgte sult og sykdom og elende. Vel fantes det noen som ikke glemte sin Gud, men nevnte ham ofte i sine taler. Og vår egen konge var et strålende eksempel på en kristen styrer. Vi må likevel konstatere at de fleste ikke hadde viljen til å bygge på kristendommen.

Vi leser at både Øst og Vest går inn for nedrustningsplanen, og likevel ser vi den skarpe motsætning mellom deres syn. Så lenge det er mennesker vil det bli motsetninger, og når ikke en gang religionen kan ene dem, må det bli rivninger. Dersom vi kunne forsøke å rekke hverandre hånden som kristne brødre, da måtte freden bli trygget, for da ville vi alltid finne en løsning på våre problemer. Det må være den eneste mulighet for å trygge freden.

Når vi leser historien, da ser vi at de samme feil gjøres gang på gang. Burde vi ikke lære av fortiden? Også før den første verdenskrig ble det gjort anstrengelser for å trygge freden, men så ble det igjen kapprustning. De mente vel også at det var et middel til å bevare freden. De forsøkte å skremme hverandre med at deres eget land var det sterkeste. Og likevel kom krigen.

Da den var slutt ble alt satt i bevegelse for å trygge freden. Men heller ikke denne gangen lyktes det. En ny krig brøt ut, den blodigste historien kjenner. Vi har da også liten grunn til å tro at freden skal bli trygget bedre i framtiden, dersom ikke menneskenes livssyn blir fullstendig forandret.

Vi må begynne hver og en med oss selv. Vi må arbeide med å fullkommengjøre oss selv. Jeg minnes en salme jeg har hørt mange ganger. Det står: «Er du kun god, blir allting godt». Dersom hver av oss, fra ham som sitter i den mest betrodde stilling i et land til ham som er et av de små hjul i livets store maskineri, fulgte denne leveregel, ville freden bli sikret.

S. H.

Pilegrimsreisene

blev arrangert av oss i 1950 —

Vi ordner Deres reise

i Norge eller til utlandet — vi skaffer alle
billetter og ordner hotellplass i
inn- og utland —

METRO TRAFIKK A/S

Karl Johansgt. 31 (inng. Arbeidergt.)
Telf. 33 32 43 - 33 32 52 - 33 63 02

Som nevnt i siste nummer vil der bli holdt en rekke særskilte gudstjenester i forbindelse med De olympiske vinterleker. Det åpnes med en kort høytidelighet i St. Olavs kirken i Oslo torsdag 14. februar kl. 17, mens den høytidelige takkegudstjeneste er blitt lagt til mandag 25. februar kl. 12, selve dagen for den seremonielle avslutning av lekene. Ved begge anledninger vil Hs. Høyærv. biskopen forrette, samt framføre en hilsen på fransk og engelsk. Sitteplassene i kirken er reservert de innbudte deltakere i lekene, lederne og representanter forøvrig.

På søndagene 17. og 24. februar vil foruten de vanlige gudstjenester, bli holdt stille messe kl. 9.

I St. Dominikus kirke vil der på nevnte søndager også bli holdt stille messe kl. 9 med preken på fransk av pater A. Raulin, O. P.

En fullstendig liste over alle gudstjenester under Olympiadens varighet, samt en rekke praktiske opplysninger, blir tilstillet hver enkelt katolsk deltaker på tre språk gjennom Olympiakontoret, som også besørger transporten til og fra kirke.

Organisasjonskomitéen har i det hele tatt vist en interesse og en imøtekommenhet overfor det kirkelige innslag i avviklingen av lekene, som er den olympiske idé i høy grad verdig.

En legmanns bønn for prestene

Framfor alt takker vi deg, Herre, for at disse menn har gått med på å bli våre sokneprester og kapellaner. Dersom de hadde foretrukket å ha en hustru og et hjem, da ville vi være ille stelt. Takk, min Gud, at du har gitt dem mot til dette offer. Takket være dem kan vi være oss med livets brød, danne gode hjem, sørge for vår sjel og dø i fred.

Takk, Herre, for våre presters feil! Fullkomne mennesker kan ha så vanskelig for å forstå andres svakheter, akkurat som folk med solid helse og aldri er syke, ofte ser skjevt på dem som av naturen er svake. Herre, du har sett bedre enn vi!

Så vil vi be, Herre, for våre presters arbeid i sjelesorgen: Gi at de i medgang ikke blir hovmodige, og at de i motgang ikke gir opp. For ditt rike er hverken i medgang eller motgang, men i *kjærligheten*. Bevar våre prester i kjærligheten!

Våre prester er virkelig noe helt for seg selv. For barna må de være flinke pedagoger, for de unge familier eksperter i alt som gjelder hjemmet, for ungdommen må de være spesialister i psykologi, og i skriftestolen mestere i kunnskap og takt. På møter for menn må de behandle

Kirkens problemer med en professors innsikt; på møter for kvinner nøye kunne utlegge Skriften. I visse familier må de ved husbesøkene glatt kunne omtale siste moteroman og thriller — ellers er en jo ikke «på bølgelengde». Hos arbeidsfolk og enklere mennesker må de utrede og forklare spørsmål om arbeid og kapital, ofte i detaljer. Overfor ikke-katolikker må de være både sikre og vid-synte teologer og gode historikere. Med ..... nei, det ville aldri ta slutt å regne opp.

Jeg glemte forresten at de på gaten må oppfange alle hilsener, selv om de også bare har to øyne, — glemte at de må være glade og smilende, selv om de er halvdøde av tretthet eller sykdom. Og jeg glemte at de om søndagene skal være talere, sangere, musikere og diverse mer.

Gi, Herre, at vi vurderer disse «universelle spesialister» med den forståelse dette usammenhengende og umenneskelige program krever. Gi, at hvis presten vår har hell med seg i fjerdeparten eller halvparten av sine fjortenfemten spesialiteter, at vi må være fornøyd med det. Gi, at vi, som ville tenke vårt om en lege opptrådte med et dusin spesialiteter, må forstå hvilke vansker og oppgaver våre prester må overkomme.

Herre, jeg ber også om kjærlighet til våre prester ikke bare i tanker, men særlig i valget av våre ord. Dersom min prest må være tilstede ved kvinnemøter, gi at jeg ikke må si til frisérdamen eller i melkebutikken at menigheten dirigeres av det svake kjønn. Når han har et godt tak på barna, la meg ikke si til mine venner at hans religion er barnslig. Er soknepresten min korpulent, la meg ikke tenke at han ingenting kan forsake, og om han er tynn, at han stadig er plaget av samvittighetsnag eller er ulags med sine kapellaner.

Gi, Herre, at jeg lærer å tilgi min sokneprests utålmodighet og misgrep, for jeg har jo bare én sokneprest å måtte tåle, mens *han* skal trekkes med alle sine soknebarn.

Hjelp meg også, Herre, til ved min hengivenhet å gi ham følelsen av at han ikke er cmgitt av likegyldighet og antipati.

Endelig, Herre: gi meg utholdenhet i bønnen for våre prester; jeg vet det er den beste gave både til dem og til deres virke!

Lefranc i «Corrier» — Genève, 3. jan. 1952.

Ingen «forståelse for menneskeheten»?

Diskusjonen om det foredrag Den hellige far holdt for katolske jordmødre i oktober i fjor om det kristne ekteskap og morskapet beskjefter fortsatt verdens offentlighet. Et bevis på at Paven rørte ved et ømt punkt i det moderne samfunn.

I sitt foredrag innordnet Den hellige far også den moderne vitenskaps biologiske og medisinske resultater i det kristne ekteskaps gamle og uforanderlige orden og framhevet framfor alt dette: «Hvert menneskelig vesen, også barnet i mors liv, har fått sin rett til livet direkte av Gud, ikke av foreldrene, samfunnet eller noen men-

neskelig autoritet.» Og denne rett til livet har ingen menneskelig autoritet «ved et inngrep som tar sikte på å tilintetgjøre det» fullmakt til å beskjære. «Over alle menneskelige lover, også over enhver indikasjon, står Guds ukrenkelige lov.»

Har Den hellige far med dette sagt eller ment at morens rett til livet er mindre enn barnets? Han har tvert imot betegnet «redningen av morens liv som et edelt mål» og i en senere tale om dette tema påpekt at den medisinske vitenskap i de meget sjeldne aktuelle tilfeller må gjøre sitt ytterste for å redde begge liv. Men: «Direkte å drepe barnet som middel til å redde morens liv er ikke tillatt.»

Denne erklæring som i virkeligheten forsvarer den menneskelige verdighet, har vært tilstrekkelig til at man særlig i den engelske og franske offentlighet har hebreidet Pave Pius XII «å være uten enhver forståelse for menneskeheten». Også et stort tysk dameblad — naturligvis *liberalt* — har funnet det på sin plass å gjengi de uærbødige ord de høyeste geistlige i den anglikanske kirke tillot seg å rette mot Paven: å veie menneskeliv mot menneskeliv. Man kan lett tenke seg hva resultatet ville bli om en slik oppfatning ville finne støtte i lovgivningen: til legalsert mord av tusener av ufødte barn. Den riktige forståelsen for menneskeheten kan vel ikke bestå i å råde til barnemord, men å framlegge sannheten for menneskene slik at de ikke lar seg forlede av fornuftens og følelsenes feitakelser. Men nettopp dette er det Den hellige far har gjort og gjør det stadig, noe hele menneskeheten burde takke ham for.

Kanskje burde alle de som avskriver Pave Pius XII «all forståelse for menneskeheten» engang gjøre seg umak med å regne ut tallet på alle de barn og voksne som bare i Tyskland ble reddet fra hungersnøden ved at den «hjerteløse» Pave Pius XII som den første av alle kom det tyske folk til hjelp ved å organisere de omfattende hjelpekolonner!

Men det er jo «allerede» hele 7 år siden .....

Lk i «Der Dom».

En gudløs menneskehetens historie

UNESCO som ved sine mange påfunn og rapporter mer enn en gang har tiltrukket seg en lite smigrende oppmerksomhet, har på det nye år kunngjort at et standardverk om menneskehetens historie i flere bind vil bli utgitt. Redaksjonen av dette arbeide er betrodd den amerikanske vitenskapsmann dr. *Ralph E. Turner*.

På katolsk hold i De forente stater blir det meddelt at Turner er en fanatisk ateist som på grunn av sin intolerante innstilling til religionen måtte forlate sin lærerstol ved Pittsburgh universitet i 1934. Senere har han vært knyttet som professor til en rekke andre amerikanske universiteter, men kom over alt i konflikt med de kristne studentorganisasjoner på grunn av sin ateisme og sitt hat mot kristendommen. Protestantiske kirkeledere slo fast at det ville være en forbrytelse å overlate oppdragelsen av amerikansk ungdom til en person som Turner. Før sin tilknytning til UNESCO innehadde han betydningsfulle stillinger ved krigsministeriet og utenriksdepartementet i Washington.

Som Turners stedfortreder som leder av redaksjonskomiteén som består av 10 medlemmer og som har knyttet 65 «korresponderende medlemmer» til seg fra 35 forskjellige land, er den tidligere generaldirektør for UNESCO, prof. *Julian S. Huxley*, utnevnt. Listen over de

korresponderende medlemmer innledes med *Sir Bertrand Russel*. Begge disse er kjent over hele verden for sin kristendomsfientlige innstilling.

Sir Bertrand Russel har vi tidligere hatt anledning til å presentere for «St. Olav»s lesere, nemlig i forbindelse med at Nobelprisen i litteratur — mirabile dictu — ble tildelt ham. Sir Bertrand Russel er hverken historiker eller filosof. Sin vitenskapelige innsats har han gjort som matematiker. Senere har han drevet med å popularisere andres meninger, og da naturligvis de han selv har funnet behag i. Hva han har med utarbeidelsen av en menneskehetens historie å gjøre må da nødvendigvis fortone seg for alle som kjenner hans «filosofiske» arbeider og som har forutsetninger til å bedømme dem, som noe av en gåte. Skjønt så gåtefullt er det likevel ikke. *Man merkt die Absicht und wird verstimmt.*

I denne forbindelse har det sin interesse å gjengi hva den store italienske historiker *Benedetto Croce* har å si om UNESCO. I en artikkel tar han fullstendig avstand fra UNESCO som *dødfødt* projekt og framholder følgende overordentlig vesentlige ting: «Etter min oppfatning er en av UNESCO's ulemper den at så mange naturforskere, fysikere og matematikere er blitt innkalt til organisasjonen *honoris causa*. Jeg behøver ikke å si at jeg har den største respekt for disse vitenskaper, men jeg vet av erfaring at dens dyrkere på få unntakelser nær er lite tilgjengelige for den moralske verdens problemer.» Og han sier at det er opprørende å være vitne til forsøk på å løse overordentlig delikate åndsspørsmål ved hjelp av stemmegiving og majoritetskriterier. Men nå foreligger det formodentlig flertallsbeslutning for å skrive en menneskehetens historie etter naturvitenskapelig oppskrift. Hensikten er vel at den skal bli «objektiv» — som om det overhodet er mulig å skrive en «objektiv» historie! Noe av det verste er at dette meningsløse og bortkastede arbeide skal finansieres av all verdens skattebetalere.

LITTERATUR

Dr. teol. J. van der Burg: Jomfru Marias plass i Guds frelsesplan. St. Olavs Forlag, Oslo, 1951, 71 s.

«Det er for Sønnens skyld at vi ærer Moren. Han alene er vår Frelser. Men avhengig av Kristus inntar Jomfru Maria en særlig i plass i Guds frelsesplan. Og Gud vil at vi skal erkjenne det. Marias plass i Guds frelseplan kan i all korthet uttrykkes med at hun er den nye Eva som skulle virke med til vår frelse på lignende måte som vår første stammor har virket med til vårt fall. Hun er de frelstes mor i virkelig betydning. Å bevise og forklare dette er hovedhensikten med det foreliggende skrift» (s. 1).

Så skal da ingen være i tvil om hva forfatteren vil med denne lille boken, og hensikten med boken tatt i betraktning, kan en trykt si at det ikke finnes et overflødig ord i den. Kort og konsist tegner han et klart bilde av Evangelienes Maria, av den kvinnen som etter Guds egen åpenbarte vilje skulle spille en så stor rolle i det mektige frelsesverk. Selv om det gikk hundrevis av år i stille bønn og betraktning før Kirken nådde fram til full forståelse av denne skjønneste av alle kvinner, og til full klarhet over hennes fremtredende plass i frelsesverket, så skal ingen — etter å ha lest denne boken — være i tvil om at vi her står på et solid evangelisk grunnlag.

Teologisk sett er temaet klart avgrenset; strengt logisk gjennomført og i sin forklaring av de gammeltestament-

Sigrud Undsets

Sigrud
Undset.

Sigrud Undsets «Norske helgener» utkom i 1937. Det var en noe omarbeidet utgave av «Saga of saints» som var utkommet i London tre år tidligere. «Norske helgener» innledes ved et mektig kapitel om «Trosskiftet i Norge», — og så følger skildringene av de norske middelalderhelgener på rekke og rad over en renning av norsk historie gjennom flere hundre år: skildringen av Sta. Sunniva, den irske kongedatter som etter legenden omkom på Selja med sitt følge, da et fjellras frelste dem fra norske hedningers overgrep; sankt Hallvard, hellig Olav og hans kristningsverk — og det kjølvann av virksom stillhet han etterlot seg ved sin død på Stiklestad; sankt Magnus Orknøjarl, sankt Eystein, erkebiskop av Nidaros som hadde den vanskelige å bli kjent for etter slkten ved sine motstanderes beretninger og som har nedlagt seg så store fortjenester i forbindelse med reisingen av Trondheims domkirke; sankt Torfinn, biskop av Hamar og pater Karl Schilling. Den siste hører ikke hjemme i middelalderen, — det er en norsk kunstmaler som konverterte i det forrige århundre, gikk i kloster og døde i Belgia i 1907. Ryktet om hans hellighet oppsto der nede like etter hans død og har senere holdt seg.

lige så vel som de nytestamentlige tekstene støtter forfatteren seg til de mest anerkjente eksegeter. At forklaringen av enkelte tekster kan virke noe søkt og kunstig skyldes vel heller mangler fra leserens side.

Det er med den største glede en konstaterer at den mer letteste og flytende stilen forfatteren fant fram til i sin publikasjon: «Forskjellen mellom Protestantisme og Katolisisme», holder seg også i denne boken.

Den maurflittige og kunnskapsrike dr. van der Burg har med denne publikasjon skjenket oss et nytt og meget brukbart skrift. Det kan med fordel brukes av prestene i undervisningen. Problemet «Maria» er jo ofte den store «snublestenen» for interesserte protestanter. De vil få stor hjelp av denne boken.

Dr. van der Burgs iver og innsats for å spre kunnskap om «alt det Gud vil vi skal erkjenne», er all ære og takk verd. Måtte boken få den utbredelse den fortjener.

Harald Taxt.

Det er varierende grunner til at disse menn og kvinner har fått helgenry. Det er ulike karakterer en har med å gjøre, og Sigrud Undsets forståelse av dem varierer vel også i noen grad fra det ene tilfelle til det annet.

Den fineste av disse norske helgenskildringer er historien om den unge Hallvard fra Husaby i Lier som satte livet til da han ville verge en av de minste i samfunnet, en fattigkone beskylt for tyveri, mot tre av de større, — tre vrede, beveggede menn.

For å sette sankt Hallvards død i relieff må Sigrud Undset fortelle om den innstilling menneskene hadde på hans tid til standsforskjell og sosialt menneskeverd. Det gjør hun med trygg historisk viden og rolig dokumentasjon, — slik og slik lå forholdene an, de trer fram for oss i sin selvfølgelighet, — der er, der skal være forskjell på folk, én lov gjelder for Tor, en annen for Loke. Vi forstår, ja vi tenker og føler med Hallvards opphissede banemenn som har et annet syn på mennesket enn Hallvard selv. Hovednerven i fortellingen er da kontrasten mellom det saklig tegnede bilde av bestående forhold og tidløse lover for menneskelig tanke og atferd — og så miraklet, det frie menneske, løftet over enstemmigheten ved sin enkle, revolusjonære tro.

Forfatterinnen legger inn — ikke på sankt Hallvards, men på egne vegne, noen refleksjoner over den møllestene de tre menn brukte da de etter endt gjerning skulle søkke Halvards lik i Drammensfjorden. Hva annet er det sankt Halvard ubevisst gjør enn dette: han finner det bedre å ha en møllestene om sin hals enn å svikte den fattige stakkaren og utsette seg for å forarge en av Herrens minste?

Historien om sankt Hallvard forteller meget om Sigrud Undsets måte å skildre helgener og forøvrig også andre mennesker på. For at menneskets storhet og menneskets frihet skal tre tydelig frem for vårt blikk, må vi være fortrolige med tingenes tilstand slik helten eller helgenen møter den i sitt liv og tar stilling til den. Derav de lange historiske beretninger som rammer hovedmomentet i fortellingene inn. Det gull Sigrud Undset lar glimte fram i sine historier, det sparer hun hverken seg eller leseren fra å utvinne selv i tålmodig kamp med stoffet.

Hvis det nå hender i et essay, at balansen mellom den historiske — eller på annen vis faktiske — bakgrunn og det levende bilde ikke opprettholdes nøye nok, ja da står Sigrud Undset i fare for å bli kjedelig. Hun vil ha fram et poeng — og det er alltid noe vesentlig hun vil si. Men kan hun ikke få gjort det på annen måte enn ved å undervise, tungt og omstendelig, inntil vi vet nok til å kunne forstå, til å fange gullet med blikket når det plutselig lyser opp, gir hun seg de lange beretninger i vold. Og det er vel forklaringen på at noen av hennes essays hovedsakelig blir verdt å lese på grunn av noen blendende klare setninger — som perler på bunnen, — mens andre essays derimot lever sitt eget intense liv fra begynnelse til slutt.

«Norske Helgener» er en ujevn bok, — den har kapit-

Helgenskildringer

ler som hører til det beste Sigrud Undset har skrevet av biograf og historie, og andre som kan virke noe knudrete og tunge. I «Etapper. Ny række» fra 1933 og i «Selvportretter og landskapsbilleder» fra 1938 finner man andre helgenskildringer eller historiske essays som ligger helgenskildringene nær, blant andre «Ramon Lull fra Palma», en merkelig lekpredikant og mystiker fra det 13. årh. og «Den hellige Angela Merici» fra det 16. årh. som grunnla en meget levedyktig nonneorden for skolevirkosomhet, sykepleie og hedningemisjon. Og rundt omkring i de forskjellige essays finner vi en rekke hellige menn og kvinner omtalt eller bare streift i forbigarten. I «Etapper. Ny række» står det blant annet også noen ord om Sta. Caterina fra Siena hvis liv og verk Sigrud Undset altså senere skulle komme til å skildre i en hel bok, hennes siste. Det har sin interesse å se hva forfatterinnen på dette tidspunkt sier om Caterina. Det forteller kanskje noe om grunnen til at hun senere kom til å fordype seg i hennes skjebne. Caterina blir nevnt i artikkelen om Angela Merici, — den som bærer undertittelen «En kvindesakskvinde». Det er her Sigrud Undset med hele sin autoritet som historieskriveriske minner om at middelalderens kvinner kunne ha en makt og innflytelse som kvinnesakskvinner av i dag ofte er uvitende om eller ignorerer. Jeanne d'Arc er så vist ikke den eneste av middelalderens kvinner som griper avgjørende inn i betydelige historiske hendelsesforløp.

I forbindelse med Caterina er Sigrud Undset på dette tidspunkt særlig opptatt av to ting. På den ene side omtaler hun hennes mesterskap i behandlingen av det italienske sprog. Hun sammenligner det med den hellige Birgitta av Sveriges merkelige, dype prosakunst, — og hun minner så om at denne fine dannelsen av kunstneriske uttrykksevner forteller om kvinner som levde i en verden hvor deres medfødte anlegg ble oppmuntret og utviklet. På den annen side omtaler hun også Caterinas — og Birgittas — store politiske innsats. «Kvinnene var utelukkaet fra presteembedet», skriver hun (s. 73) i forbindelse med Caterinas innflytelse over sin samtid. «— men en kvinne kan med åndens myndighet irettesette en prest som svigter sit embedes værdighet, selv om hans embede er å være Kristi Statholder på jorden. En enke fra en utbygd av sin tids Europa — St. Birgitta fra Sverige — eller en farvedatter fra Siena, St. Katerina, de bøier seg ydmykt for den værdighet som manden (paven) er iklædt» i kraft av sitt embete, — samtidig med at de «skånselsløst og urædd» sier fra til paven som menneske, når han ikke «har vist seg statholderembedet værdig».

Med disse ord fra 1931 er vi midt inne i en sentral problemstilling fra siste del av den boken som lå ferdig fra Sigrud Undsets hånd ved hennes død 18 år senere og som altså kom ut nå til jul: «Caterina av Siena». Det er mulig at Sigrud Undset, dersom hun hadde kjent visse studier over Caterinas liv som er kommet i den siste tid, ville modifisert fremstillingen på enkelte punkter. Men det står fast at Caterina spilte en viktig rolle i de betydningsfulle historiske begivenheter som gjorde ende på

pavenes «babyloniske fangenskap» i Avignon. Dette «fangenskap» var jo temmelig frivillig og det sto i pavenes makt å bryte det når det ble øvet et tilstrekkelig sterkt press på dem. Den unge farvedatter fra Siena utfoldet ved denne anledning — slik Sigrud Undset klart får det frem — en visdom, en sjelsstyrke og en standhaftighet overfor paver og kardinaler, diplomater og fyrster som i seg selv er ganske fantastisk og som også feiret store triumfer.

Nå er det imidlertid grunner til å tro at Sigrud Undsets interesse for Caterina også har andre og dypere kilder enn ærefrykt for den merkelige kvinnes store politiske innflytelse. Det er noe ved Caterinas hellighetstype som må ha virket særlig tiltrekkende på henne. Helgene er jo — i strid med hva man gjerne tror her hjemme — de mest ulike, de mest markerte og individualiserte blant mennesker, og Caterina har sitt særpreg hun som de andre. La meg nevne et enkelt karaktertrekk ved henne som Sigrud Undset tydeligvis har satt stor pris på. Caterina forvekslet aldri nestekjærlighet og unnfallenhet, den art overbærenhet med medmenneskers feil som beror på at ens neste ingenting betyr i ens liv. Det fins en bestemt form for toleranse, for omgjengelighet og politur som har en ytre likhet med kjærligheten men som er dens rakte motsetning. Det er ingen sak å overse andres feil og mangler når de i virkeligheten er en revnende likegyldig.

I Caterinas brev til den forfinede, men en smule veke pave Gregor XI ser man hvor hel og sterk og krevende hennes kjærlighet er. Med underfull menneskekunnskap har hun sett til bunns i pavenes sjel og forteller ham at et menneske som er falt for selvkjærlighet, blir likegyldig med sine underordnedes feil og synder fordi han er redd for å støte dem og gjøre dem til sine fiender. Den art skånsomhet som beror på at en ønsker å hegne om seg og sitt, forleder en til å smøre salve på sår for å behage pasienten, mens det er åpenbart at såret først må renses i smerte før salven blir ufarlig, og før den kan ha legende virkning. Caterinas tale er åpen, direkte, og ville virket anmassende dersom den ikke bar så tydelig preg av omsorg for paven og kirkens åndelige ve og vel. Det var denne paven som — delvis under hennes innflytelse — bestemte seg for å flytte fra Avignon til Roma og som

Caterina
av Siena.

senere brukte henne som rådgiver tross den pine det må ha vært for ham å ha om seg et menneske som så så klart i hans karakter og ikke la skjul på sin mening.

Nå må en ikke straks tro at Caterina var en hård sjel. Hun visste meget vel hva nåde, hva mildhet og fredsmelighet var. Hun opptrådte gang på gang på den politiske arena som fredsmegler mellom stridende parter. I den boken hun lot diktere og som er overlevert oss etter henne under navnet «Dialogen», er troen på Guds overveldende miskunn understrømmen, under bølgeslaget av skiftende idéer, som Sigrid Undset sier, og få har følt Guds miskunn og Guds lidenskapelige kjærlighet til hver enkelt syndig menneskesjæl mer brennende enn Caterina. Det fremgår også tydelig av hennes mange andre gripende visjoner. I de brev hun skrev til pave Urban VI som ikke var svak og forfinet, men tvertimot hard av sinn, dynger hun på formaninger om miskunn, overbærenhet, tålmod, kjærlighet. Men karakteristisk nok ber hun i de frimodige brev også om overbærenhet med dem som sier paven ubehagelige sannheter. «Å hellige Far, vær tålmodig når de gir eder råd, for de sier ikke sånne ting til eder annet enn for Guds æres og eders velferds skyld, som en sønn bør, hvis han er inderlig glad i far sin.» (218).

Hennes innstilling fører tanken hen på Sigrid Undsets egen den gang, — før sin katolske tid, — da hun skrev om «Det fjerde bud» og en foreldrekjærlighet som nødvendigvis må ville barnet stort og godt. Helgnene er ikke alltid udelt behagelig å ha med å gjøre, men de kan være meget gode å ha. Man kan i forbindelse med Sigrid Undset ikke la være å tenke på hva det må ha betydning for en kvinne som henne, en som ikke i sin helhet faller inn under de former for kristelig fromhet som er mest gangbar mynt her til lands, at hun hadde en hel serie ulikeartede helgener i ryggen, ikke minst da Caterina selv.

Sigrid Undsets bok om henne skulle ha mulighet for å åpne menneskers sinn for sider ved tilværelsen som de kanskje aldri tidligere har møtt i en tilgjengelig form. Noen lett bok å lese kan en ikke uten videre si det er. Den historiske bakgrunn — skildringen av kirkepolitikken og partikampene i Italia i det 14. århundre, svartedødens og hundreårskrigen tid — er spennende, men den flimrer forbi uten at forfatterinnen i nevneverdig grad hjelper en til å holde inntrykkene sammen. Boken søker også med skiftende hell etter en ny art balanse mellom historie og menneskeskildring. Forfatterinnen er nemlig her ved å gjøre skrittet over fra det historiske portrett av helgenen som hun tidligere har nøyert seg med, til en fordypelse i det indre, — en utforskning av det religiøse sjælelivs egne dybder og hemmeligheter.

Hovedvanskeligheten er da også at selve genren helgenbiografi i denne engere mening er vanskelig tilgjengelig for et norsk publikum. Sigrid Undset er klar over det, og tar i noen grad hensyn til det. En helgen sier og foretar seg ofte ting som støter eller forarger, forbauser eller sjokkerer oss jevne hverdagsmennesker. Hvis vi da er innstilt på å nekte at det hos enkelte utvalgte kan finnes opplevelsesdyp i sinnet som gjør mange ting naturlige for dem som hos oss ville vært uttrykk for skaperi eller det som verre er, — ja da må vi nødvendigvis få en Caterina av Siena i vrangstruppen. Et umusikalsk menneske uten fantasi og evne til å se utover sin egen begrensning vil på samme måte forbløffes eller indigneres over tilstrømmingen til en konsert og forklare den som jåleri eller finne andre og mere lyssky motiver for musikalske menneskers fornuftsstridige oppførsel.

Helgnene har ofte — for å ta ett enkelt eksempel — den besynderlige idé at de er nedrige og syndefulle mennesker. Om de ellers kan være aldri så snille og hjelpsomme, omgjengelige stundom, og oppbyggelige, så virker de opprørende ved all tale om sin synd. For hvis de som i den grad er gått inn for å hjelpe og virke i sine medmenneskers tjeneste, er onde, — hva da med oss andre? Vi har vanskelig for å tro de er oppriktige, — de må da like godt som oss kunne se at hvis de stikker seg ut, så er det ikke i retning av ondskap og egoisme!

Her er det noe man må ha for øyet når man gir seg i kast med en helgenhistorie, noe Sigrid Undset selv fra tid til annen berører: man kan ikke betrakte helgenens reaksjoner isolert fra den åndelige innsikt han eier. Vi kan ikke bedømme ham med utgangspunkt i våre egne erfaringer alene. Mennesket etablerer seg på et bestemt samvittighetsnivå eller bevissthetsnivå og har en sterk tendens til å gjøre nettopp dette nivå til almen norm for god og dårlig handling. Hvis vi står på det samvittighetsnivå eller bevissthetsnivå som fordømmer tyveri av ytre gjenstander, vinterfrakker eller funne penger, men ikke av de indre: ikke overgrep mot medmenneskers gode navn og rykte, hvis det med andre ord er naturlig for oss som gode nordboer å la være å rapse, men ikke å la være å sladre, — ja så forstår vi svært godt mennesker som ikke stjeler, men mennesker som ville få samvittighetskvaler etter et ubetenksomt ord om en annens privatliv er utenfor rekkevidden av vår fatteevne. Skulle vi ved en fruktbar sjælelig utvikling nå opp til et annet bevissthetsnivå enn det vi står på i dag, vil ting som i dag forundrer oss, bli naturlige, vi begynner kanskje å forstå dem som for sin sjælefreds skyld holder sin tunge i age, — men fremdeles er det nok av erfaringer vi aldri har gjort, nok av åndelige stormseilaser vi aldri har våget oss ut i, nok av indre bevissthetstilstander og plåtår vi aldri er kommet nær. —

Caterina har som andre helgener en intens følelse av sin egen utilstrekkelighet og av sin synd. Men før vi kaller henne uopriktig bør vi vel betenke at denne kvinne har gjort erfaringer som peker utover vår hverdag, og at de indre rystelser og de visjoner og henrykkelser hun har gjennomlevd ikke er gått sporløst hen over hennes sjel.

«Ved et vulkansk utbrudd,» skriver Sigrid Undset (s. 140) «flyter strømmer av gloende magma utover kraterkantene, mens steinblokker og skyer av glohete gasser kastes i været. Plutselig innsikt i ens egen sjels struktur kan komme som et vulkanutbrudd. Men om en stund blir lavaen kald og størknet, for å bli fruktbar jordbunn som skog og frukthager trives i eller for å bli liggende som en svart og gold ørken, — alt etter omstendighetene. Men i årevis etterpå utbruddet kan skyer av fint støv sveve i luftstrømmene høit oppe, — usynlige så nær som i visse sterke belysninger. I helgenenes øine vil støvskyene av de småsynder som vi neppe legger merke til, alltid være synlige i gløden av lyset fra oven.»

Sigrid Undset er også inne på den tanke at det for oss kan være en berikelse bare det å godta helgenenes liv som en høy form for eksistens. Helgnene viser hvilke uutømmelige, uberegnelige indre resurser menneskesjelen eier. I deres frimodige, elskende forhold til tilværelsen, i deres henrykkelse og i deres rystende dype sjælelige eventyr ser vi at det ikke er satt noen øvre grense for sjelens finhet og sjelens opplevelsesfylde, — alle vanlige grenser for menneskelig utfoldelse er sprengt hos dem som uforbeholdt har gitt seg den levende Gud i vold. Det er det vesentlige budskap Sigrid Undset forkynner i sin siste bok.

Daniel Haakonsen.

UTLANDET:

VATIKANET

Saligerklæring av Pave Pius IX forestående?

Det hollandske, katolske pressebyrå KND melder at mange stemmer nå etter saligerklæringen av Pave Pius X har hevet seg med krav om at også Pave Pius IX saligerklæres. I kretser som står Vatikanet nær, erklærer man at det ikke er utelukket at man i nær framtid vil få høre nærmere om dette.

Prosessen til saligerklæring av Pius IX ble innledet allerede i 1907. Pius IX's pontifikat er det lengste i pavedømmets historie. Det falt sammen med en av vanskeligste perioder i Kirkens historie, i en tid da Den hellige stol så seg stillet overfor overordentlige skjebnesvangre avgjørelser. Det var under Pius IX's pontifikat at Rom ble besatt av italienske tropper etter at de franske hadde trukket seg tilbake i 1870 og Pius IX trakk seg tilbake som «frivillig fange» i Vatikanet. Også i teologisk henseende ble det under Pius IX's pontifikat tatt avgjørelser av stor rekkevidde. I 1854 kunngjorde Pius IX dogmet om Jomfru Marias ubeflekkende unnfangelse og på

HAMAR. Den 23. januar feiret søster Pancratia av Carl-Borromeus-søstrenes kongregasjon sitt 50 års jubileum. Søster Pancratia kom til Norge fra Holland i 1924. Først var hun noen år som sykepleierske i Molde, siden flyttet hun til Hamar hvor hun har vært sakristan ved St. Torfinns kirke. Med stille og hjertelig omsorg har søster Pancratia i over 25 år vært vokter og verner av vår kjære soknekirke. Hun har kledd vår kirke til fest og til sorg. Daglig var hun opptatt i sin privilegerte stilling, så skjønn for Gud, så skjønn for mennesker, et liv i intim forening med den Allerhøigste i Det hellige sakrament, et sant offerliv for Herren med ingen annen glede enn bønne og den fromme kallsgjernings tjeneste.

Søster Pancratia tilbrakte jubileumsfesten i kongregasjonens moderhus i Maastricht. St. Torfinns menighet sender henne de beste lykkønskninger — selv om post festum — til festdagen, med takk for trofast virke på Hamar, og med ønske om en lys og velsignelsesrik livsaften i Moderhuset.

G. P.

DRAMMEN. Lørdag 26. januar døde St. Laurentius menighets eldste medlem, enkefru Helene Næss, etter et meget langt sykeleie på St. Josephs hospital. Fru Næss hørte til den kjente Thielemann-slekten som i 90-årene dannet roten til menigheten i Drammen og som fremdeles utgjør dens kjerne. Hun var gjennom mange år formann for Elisabethforeningen og sjelen i mangt et menighetsarbeide. Sykdommen tvang henne til slutt å trekke seg tilbake, men også i sykestuen fortsatte hun trofast å omfatte alt som vedrørte hennes Kirke og tro med en aldri sviktende interesse, inntil Gud kalte henne til det evige liv.

St. Laurentius menighet i Drammen står i stor takknemlighetsgjeld til den avdøde og lyser fred over hennes minne.

E. L.

Vatikanerkonsilet i 1870 proklamerte han dogmet om Pavens ufeilbarlighet. I 1875 innviet han hele verden til Det guddommelige hjerte. I 1870 utropte han den hellige Joseph til hele Kirkens skytspatron og fordømte den liberalistiske verdensanskuelse i ensykliken «Quanta cura». Under hans pontifikat ble endelig hierarkiene gjenreist i England og Holland.

Kongen av Jordan i audiens hos Pius XII.

Fredag den 18. januar mottok Pave Pius XII kongen av Jordan, *Talal I*, i audiens under utfoldelse av det vanlige seremoniel ved slike anledninger. Kongen var ledsaget av kronprinsen, den 16 år gamle Emir *Hussein*.

Besøket har vakt oppmerksomhet i hele den arabiske verden.

Pave Pius XII gir 25 millioner lire til boligbygging for husville.

Pave Pius XII har stillet 25 millioner lire til disposisjon for bygging av hus for Roms husville.

Husene vil bli reist i nyrådningssområdene på strekningen Rom—Ostia og det er særlig de familier som bor i brakker i utkanten av Rom som vil bli anbrakt i disse nye hus.

AFRIKA

150 000 konvertitter i løpet av fjoråret.

Misjonene i Kenya, Uganda, Tanganyika, Nyassaland, Nord-Rhodesia og Sudan har i tiden desember 1950 til desember 1951 registrert en tilvekst på 150 000 troende. I disse områder er tallet på katolikker nå kommet opp i 3 millioner.

BELGIA

Den katolske fagbevegelse hadde siste år en tilvekst på 27 248 nye medlemmer.

På årets første styremøte i Den belgiske, katolske fagbevegelse meddelte formannen *August Cool* at den katolske fagbevegelse i Belgia siste år hadde en tilvekst på 27 248 medlemmer og at medlemstallet dermed er kommet opp i 575 160. Den katolske fagbevegelse er landets største. *August Cool* ga uttrykk for at han i den katolske fagbevegelses overordentlige store tilslutning etter krigen ser et bevis på at arbeidermassene mer og mer slutter opp om de kristne sosiale prinsipper.

Særlig gledelig fant han at bevegelsen nå også er på rask fremmarsj i Wallonie, den franske delen av Belgia, hvor store befolkningsgrupper under liberalistisk og marxistisk innflytelse er avkristnet.

Belgiske katolske arbeidsgiveres studiekongress.

Sammenslutningen av katolske arbeidsgivere i Belgia trer sammen til sin 4. studiekongress i Brussel i dagene fra den 21.—24. februar. Kongressens hovedtema blir: *Økonomisk og sosialt framskritt*. Men venter at den internasjonale sammenslutning av katolske arbeidsgiverforeninger som har sitt hovedkontor i Köln, vil være representert på kongressen. Den kjente katolske sosial-filosof, professor dr. *Joseph Höfner* fra München vil holde foredrag om «Tekniske og menneskelige framskritt».

«En bil for Gud.»

Under dette motto og støttet av den katolske presse har hjelpeorganisasjonen for prestene fra Øst-Europa i Flandern innledet en aksjon for å skaffe biler til hjelp for de prester fra Øst-Europa som arbeider blant flyktingene i Tyskland. Målet er hundre biler. Aksjonen har hittil gitt et overraskende godt resultat. I løpet av de første uker kom det inn penger nok til kjøp av 43 biler.

CHINA

Forsøket med en kinesisk «nasjonalkirke» har slått feil.

For om lag et år siden tok kommuniststyret i China

initiativet til dannelsen av en «progressiv katolsk kirke». Misjonærer som er utvist av landet, forteller at forsøket er totalt mislykket. Til å begynne med var det nok en del troende som lot seg bedra, men disse er fulle av anger senere vendt tilbake til Kirken etter at det var gått opp for dem hva hensikten med denne «kirke» var. I hele China teller den bare om lag 2000 medlemmer.

Utenriksminister Eden søker å komme de forfulgte kristne til unnsetning.

Etter henstilling fra katolske organisasjoner i Storbritannia har utenriksminister *Eden* gitt den britiske sendemann i Peking ordre til å foreta skritt overfor kommuniststyret til fordel for de forfulgte katolske misjonærer i China. Som kjent er det bare Den katolske kirke som ikke har trukket sine misjonærer tilbake fra den kinesiske misjonsmark.

DE FORENTE STATER

Mgr. Montini om pressens apostolat.

I et brev til det offisielle meddelelsesorgan i erkebispedømmet New York «*The Advocate*» understreker sekretæren i det pavelige statssekretariat, mgr. *Montini*, den katolske presses store misjon som i dag er mer påkrevet enn noen sinne. Mgr. *Montini* fortsetter:

«Presseapostolatet ligger Den hellige far meget på hjertet. Paven har atter og atter understreket den katolske presses uvurderlige betydning og gitt retningslinjer for dens arbeide. Nettopp i dag når Troens sannheter så ofte miskjennes og skjebnesvangre villfarelser fører mange på avveier slik at Kristi Kirkes uforgjengelige goder ikke lenger verdsettes. må det tillegges den katolske presse en ganske særlig betydning.»

President Truman har trukket utnevnelsen av general Clark til ambassadør ved Vatikanet tilbake.

President *Truman* har nå trukket utnevnelsen av general *Clark* til ambassadør ved Vatikanet tilbake. Det er skjedd på generalens eget ønske.

Kardinal Spellmann om opprettelsen av normale diplomatiske forbindelser med Den hellige stol

Kardinal *Spellman* som nylig har vært i Rom, har i et presseintervju framholdt at det bør opprettes diplomatiske forbindelser mellom Washington og Den hellige stol. Kardinalen framkom med den oppsiktsvekkende meddelelse at avdøde president *Franklin D. Roosevelt*, da han sendte sin personlige representant til Vatikanet ved utbruddet av den 2. verdenskrig, ikke mente at dette skulle være en tidsbegrenset men en varig ordning.

Ifølge ubekreftede meldinger skal kardinal *Spellman* ha orientert Pave *Pius XII* om de omstendigheter som har ført til at president *Truman* har trukket sin utnevnelse av general *Clark* tilbake.

EGYPT

Nonnen som ble myrdet.

Den katolske nonne som ble myrdet for kort tid siden i forbindelse med urolighetene i Ismalia var søster *Antonia* som tilhørte St. Vincent de Paul-søstrene. I klostret fantes det bare 12 søstre av hvilke 10 er franske og en fra Malta. Søster *Antonia* ble 52 år gammel. Hun var født i New York av irske foreldre. Hun hade tilbrakt mange år i Belgia, men kom under den siste krig til England. For fem år siden ble hun sendt til Ismalia for å undervise engelske og franske barn.

En æresvakt av egyptiske politisoldater i sorte uniformer fulgte kisten til den katolske kirken i Ismalia hvor rekviem-messen ble forrettet av biskop *Collin* fra Port Said. Søster *Antonia* ble gravlagt på militærkirkegården.

ENGLAND

Kardinalen avverget streik.

Tusener av engelske brannkonstabler har overbrakt kardinal *Griffin* sin takk for de anstrengelser han har gjort for å bedre deres lønnsforhold.

I en rekke engelske byer hadde brannvesenets folk for langt samme lønn som politikonstablene, med kravet var gjentatte ganger avvist av innenriksministeren. Presidenten for branfolkens fagforening vendte seg deretter til kardinal *Griffin* med anmodning om hjelp. Kardinalen overleverte

personlig branfolkernes krav til innenriksministeren som deretter gikk med på å la en voldgift avgjøre saken.

2 837 700 katolikker i England og Wales.

Ifølge de siste statistiske opplysninger finnes det i dag 2 837 700 katolikker i England og Wales. Dette tall omfatter imidlertid bare de praktiserende katolikker. Den katolske befolkning i sin helhet anslås til omlag 4 millioner.

I Skottland finnes det 1 million katolikker og i Ulster 500 000. I England og Wales virker i dag 4237 verdensgeislige og 2447 ordensprester. Der finnes 2080 katolske skoler.

Kirke oppføres til minne om de 105 martyrer som møtte døden på skafottet i reformasjonstidens England.

I nærheten av Hyde Park i London blir det på ruinene av klostret Tyburn nå oppført en ny kirke som nasjonalhelligdom til minne om de 105 martyrer som møtte døden på skafottet som offer for reformasjonen i England. I den anledning kommer erkebiskopen av Westminster, kardinal *Griffin* og koadjutor-erkebiskopen, mgr. *Meyers*, å lede et særlig pilgrimstog til Tyburn den 27. april.

FRANKRIKE

Marskalk de Lattre de Tassigny døde som oppriktig katolikk.

Et øyenvitne forteller at marskalk *de Lattre de Tassigny*, som hadde kommandoen over de franske styrker i Vietnam, døde som oppriktig katolikk. Noen timer før marskalken ble klar over at han ville dø, lot han tilkalle lederen av sjelsoorgen i den franske armé, pater *Badré*, og ba denne forberede seg på døden. Kort etter mottok marskalken den siste salvelse. Kort før døds kampen satte inn og ennå mens marskalken var ved klar bevissthet, ba han pateren lese messen for ham ved siden av sykesengen. Med lukkede øyne fulgte han hele tiden messen og ved «Domine non sum dignus» under Confiteor lykkedes det ham ved hjelp av sine siste krefter å slå sin knyttede hånd mot brystet. Ved slutten av messen mistet marskalken bevisstheten, og døde kort etter.

Ruiner etter kloster oppført i det 5. århundre funnet.

I Marseille har man funnet ruinene etter klostret *Den hellige forløser*. Det heter at funnet er av overordentlig stor kirkehistorisk betydning.

HELLAS

Johannes Jørgensens Franciskusbiografi oversatt til gresk.

Johannes Jørgensens verdensberømte *Franciskusbiografi* er nå oversatt til gresk av den greske forfatter *Nicola Kasensakis*. Boken vil utkomme i nær framtid.

HOLLAND

Den katolske kvinnebevegelse krever flere kvinnelige parlamentsmedlemmer.

Den katolske kvinnebevegelse i Holland vil i nær framtid sette i gang en aksjon for å få øket tallet på kvinnelige, katolske representanter i det hollandske parlament. For tiden er de katolske kvinner bare representert ved to kvinner i parlamentet, hva den katolske kvinnebevegelse finner er alt for litet.

INDIA

Medlem av Gujerati-folket vigslet til prest.

Biskopen av Ahmedabad, mgr. *E. Pinto*, kunne nylig vigse *Basile Lalabhai* til prest. *Basile Lalabhai* tilhører Gujerati-folket som teller om lag ti millioner mennesker og er den første av dette folk som har mottatt prestevielsens sakrament. Han er medlem av jesuitterordenen. Gujerati-folkets landområde ligger i Vest-India på grensen mot Paktistan. Det har sitt eget språk og sin egen kultur.

JUGOSLAVIA

Tito holder seg med 60 konsentrasjonsleire og 200 000 fanger.

Det er lykkedes pressebyrået KNP å komme i besiddelse av dokumenter som viser at Jugoslavias kommunistiske diktator *Tito* underholder 60 konsentrasjonsleire der det er anbrakt om lag 200 000 fanger. Blant de 3000 fangene i leirene

Stolac er et stort antall katolske ordenssøstre anbrakt og i leiren Starogradiska i Slovenia sitter 280 prester arrestert.

Det samme byrå melder at det trass i alle dementier fremdeles finnes 40 000 tyske og italienske krigsfanger i Jugoslavia som brukes til bygging av militære anlegg. — Men fremdeles bringer norsk presse og norske blade solstrålefortellinger fra Tito's land!

SPANIA

Den internasjonale eukaristiske kongress i Barcelona.

Biskopen av Barcelona, mgr. *Gregorio Modegro*, har forordnet at det i alle kirker i hans bispedømme skal bes særlige bønner for Den eukaristiske kongress der som tidligere nevnt finner sted i tiden fra den 27. mai til den 1. juni i Barcelona.

Biskopen har kunngjort at pilgrimstog er anmeldt fra alle land i Europa, unntatt landene bak jernteppet. Også fra oversjøiske land blir deltagelsen stor. En regner med 150 000 tilreisende i anledning kongressen.

TSJEKKOSLOVAKIA

Seden bærer frukt.

Nylig hendte det i Hranice i Nordvest-Böhmen at religionslærerinnen i en middelskole tegnet Jesu ansikt på tavlen. Noen unge «pionærer» løp med skrik ut av sine benker opp til tavlen, strøk billedet ut og forlangte at lærerinnen skulle tegne bilder av Stalin og Gottwald!

En minnes uvergerlig ordene i Markus 9. 42: «Og hver den som forarger en av disse små som tror på meg, for ham var det bedre om det var hengt en møllestein om halsen hans, og han ble kastet i havet.»

TYRKIA

Den katolske geistlighet nå tillatt å vise seg offentlig i geistlig drakt.

Den tyrkiske regjering har nå tillatt prester fra de forskjellige kirkesamfunn å bære geistlig drakt utenfor kirkebygningene.

TYSKLAND

Den 75. «Katholikentag».

På den 75. «Katholikentag» som finner sted i Berlin, vil følgende emner bli behandlet: 1. Gud eller evig materie? 2. Hva ville mennesket bli uten Gud? 3. Er det kristne ekteskap mulig i dag? 4. Hva blir våre barn — kristne eller hva? 5. Bringer teknikken oss framover? 6. Hvorledes kan vi forbli kristne mennesker i vårt arbeide? 7. Hvorledes redder Kristus retten? 8. Hvorledes kan de kristne finne sammen? (Dannelse av menigheter.) 9. Hvor er din bror? 10. Guds rike rekker ut over alle grenser.

Katolikkene utgjør 11,2 % av befolkningen i Vest-Berlin.

I Vest-Berlin finnes det i dag 240 547 katolikker, hvilket vil si at katolikkene utgjør 11,2 % av befolkningen.

Skyld og ulykke ved Niemöller!

«Stuttgarter Nachrichten» offentliggjorde den 4. januar et brev fra rektoren for Tübingen Universitet, professor dr. *Helmut Thielicke*, til formannen for Den evangeliske kirkes råd i Tyskland, biskop dr. *Dibelius* i Berlin, som vi gjengir i oversettelse her. Professor Thielicke er formann for den vest-tyske rektorkonferanse og har som protsetantisk teolog et kjent navn. Brevet har følgende ordlyd:

«Ærede hr. biskop!

Dette skriver jeg ikke i embets medfør selv om det ikke bare angår meg som teolog men også som representant for de vesttyske universiteter og høyskoler. Jeg føler meg nemlig forpliktet til å advare mot at kirkepresident Niemöller reiser til Moskva og protestere mot at ingen innsigelse er nedlagt mot reisen av ansvarlige kirkeorganer. Man vil formodentlig svare meg at Niemöller selv har sagt at innbydelsen er rettet til ham personlig og ikke til Den evangeliske kirke. Det er igjen den samme usaklige argumentasjon som har belastet så mange Niemöllersaker i løpet av de siste år: at en mann i hans stilling overhodet kan opptre som privatmann. De vil sikkert like så godt som jeg vite, ærede hr. biskop, hvor mange evangeliske kristne som er dypt bedrøvet over at ledelsen for Den evangeliske kirke i Tyskland uten å foreta seg noe lar den ene ulykke følge på den annen. De stillinger jeg for tiden innehar, bringer meg sammen med mange

ledende kulturpersonligheter, og jeg står alltid helt hjelpeløs overfor den bitterhet det gis uttrykk for fordi man lar ting skje uten å gripe inn. Den evangeliske kirke gjøres ansvarlig for hva pastor Niemöller bedriver på egen hånd. Nettopp under inntrykk av dette er det jeg føler det som min plikt å skrive til Dem. Jeg behøver ikke å legge til at vi hilser hver mulighet den evangeliske kirke griper for å bidra til en avspenning mellom øst og vest med glede. Men at man lar en mann som i de siste år om og om igjen har handlet forvirret og skapt forvirring, befatte seg med disse ømfintlige problemer, er både skyld og ulykke samtidig. Jeg kan ikke annet, hr. biskop, enn åpent å meddele Dem dette, nettopp fordi jeg har ubegrenset tillit til Dem.

Deres ærbødige

Prof. dr. Helmut Thielicke.»

UNGARN

En dramatisk beretning om kardinal Mindszenty og arbeiderne.

I flere år har kirkens primas i Ungarn, kardinal Mindszenty forsmekket i kommunistiske fengsler. De episoder fra hans liv som stadig er på folkemunn viser likevel tydelig hvor nærværende denne markante kirkefyrste er.

Likefrem rystende er denne beretning, en episode i kardinalens liv:

En dag måtte kardinalen i sin bil kjøre igjennom et erkekommunistisk industriområde. Arbeiderne hadde fått ordre fra sine kommunistiske foresatte om å stene kardinalens bil når den viste seg. Da bilen kom, ble den også mottatt med en skur av stener, slynget mot den fra arbeidernes hender. Vognen og sjåføren ble rammet, kardinalen derimot ble ikke såret.

Kardinalen lot vognen stanse, steg ut og trådte fram for de av kommunistiske agitatorer opphissede arbeidere. Kardinalen sa følgende til dem: «At dere kaster sten på bilen er meningsløst, den er jo bare en maskin. At dere stener min sjåfør er urettferdig, for han kjører på min ordre. Ønsker dere å stene meg, så gjør det nå, når jeg står her foran dere.»

Denne fryktløse holdning unnlot selvsagt ikke å gjøre virkning. Armer som var løftet til stenkast, ble senket. «Jeg ser,» sa kardinalen, «at dere ikke er så slette som man forteller om dere.» Og da han løftet sin hånd for å velsigne dem, knelte de alle sammen ned og gjorde til og med korssets tegn.

Kardinalen hilste dem vennlig til avskjed og lot bilen kjøre videre. At anslaget mot kardinalens liv den gang ikke førte fram, kostet flere av de ledende, lokale kommunistiske størrelser deres stillinger.

Episoden viser ikke bare at kardinalen i sannhet er en kirkefyrste, men også det som er ekte katolsk og — ekte kommunistisk.

VIETNAM

Buddhistisk nonne konverterer tre dager før sin død.

En buddhistisk nonne som i 50 år har forestått ledelsen av en pagode i Trung Yhoung hun selv har grunnlagt, lot seg nylig døpe. Tre dager senere avgikk hun ved døden. Hun fulgte eksemplet til om lag 10 000 buddhister som konverterte i Trung Yhoung i 1951.

ØSTERRIKE

Engelske katolikker yter bidrag til restaureringen av Stephansdomen.

Erkebiskopen av Wien, kardinal *Innitzer*, har sendt et brev til erkebiskopen av Westminster, kardinal *Griffin*, der han i varme ord takker for det økonomiske bidrag engelske katolikker har gitt til restaureringen av Stephansdomen der som kjent ble skadet under kamphandlingene i Wien i 1945. Kardinal Griffin appellerte til katolikkene i England og Wales i fjor sommer, og nå har kardinalen ved den britiske minister i Wien kunnet overrekke kardinal *Innitzer* over 1800 engelske pund til gjenreisningen av Wiens vartegn.

Valfartskirke opphøyet til Basilica minor.

Pave Pius XII har opphøyet valfartskirken Maria Plain ved Salzburg i anledning kirkens 200-års jubileum til *Basilica minor*. Basilika er en ærestitel som tildeles kirker av særlig betydning. Man sonderer mellom Basilica major og Basilica minor. Til Basilica majores hører fremfor alt de fire romerske patriarbasilikaer Lateran-basilikaen, Peterskirken, St.

ST. OLAVS EKSPEDISJON

har fastsatt følgende nye kontortid:

Kl. 9—13 og 15—17.

Mandag og lørdag bare formiddagskontortid.

Paul og Maria Maggiore som alle har et eget pave-alter og en hellig dør. Basilicæ minores i Rom er bl. a. San Lorenzo, Santa Croce og andre kirker. I det 19. århundre ble denne tittel også gitt til kirker utenfor Rom, særlig da til valfartskirker.

«Den tyske astrolog Heinrich, magieren Louga på Martini-que, den spanske astrolog Don Garcia og den kinesiske «klarsynte» Tsjon-Ban i Hongkong hadde forutsagt Stalins død i 1951.

Den indiske astrolog Ramalinga Sastri profeterte at den kalde krig ville være bilagt før den 1. juni 1951. En astrolog i Burma kunngjorde høylydt at den tredje verdenskrig som ville bryte ut i september 1950, ville være avsluttet med amerikansk seier den 3. august 1951, og den engelske astrolog Edward Whitman kunngjorde at Molotov ville innta Stalins plass i 1951 og at Korea-krigen ville være brakt til opphør i august 1951. Den engelske «Old Moore's almanakk» (opplag 3 millioner!) oppviser en rekke blamasjer for året 1951. Den forutsa overenskomst med Moskva i februar 1951, bedret forhold til vesten, handelssamkvem med kommunist-China, regjeringen Malan's fall i Sør-Afrika, Peron's fall i mai, enighet om opphevelse av besettelsen av Tyskland i august, uro i Italia i oktober osv., osv. *Intet av dette inntraff i 1951.*

En amerikansk profet som hadde spesialisert seg på dødsfall, slår imidlertid alle rekorder. Av de 11 han hadde forutsagt ville avgå ved døden, lever samtlige fremdeles. Bare han selv som han åpenbart hadde glemt å ta med, døde som følge av en trafikkulykke i 1951. Men hans «vitenskap» vil sikkert overleve ham.»

Vi kan bare gjenta det gamle ord: verden vil bedras — eller i samme grad som troen avtar, tiltar overtroen!

UNGT EKTEPAR

m. et lite barn søker værelse mot hjelp i huset.

Bill. m. «Italiensk hustru» i eksp.

UNGT EKTEPAR

trenger husrom i Drammen el. nærh., 1 vær. m. kj. eller bare 1 vær. — Alt har interesse.

Bill. mrk. «Håp» i eksp.

Volksbote maner til en verdensomfattende protestaksjon mot kirkeforfølgelsen.

Den østerrikske ukeavis «Der Volksbote» maner i en første-sideartikkel til en verdensomfattende protestaksjon mot kirkeforfølgelsen i landene bak jernteppet. Avisen betegner det som en skandale at der blant 400 millioner katolikker er så få som virkelig har reagert på kommunistenes forfølgelse av trosbrødrene over alt hvor de har tilrevet seg makten.

Avisen foreslår at det tas initiativ til en verdensprotest undertegnet av hundreder av millioner mennesker tilhørende ikke bare den katolske, men også den jødiske og mohammedanske konfesjon og de mange protestantiske sekter til fremleggelse for De forente nasjoner. Avisen gir uttrykk for den oppfatning at en slik aksjon ikke ville unnlate å gjøre sin virkning på Kominform som leder kirkeforfølgelsen i de forskjellige undertrykte land.

En «Katolikkenes dag» planlagt til høsten 1952.

Etter alt å dømme kommer det til å finne sted en «Katolikkenes dag» i Østerrike høsten 1952 under mottoet: *Menneskets frihet og verdighet.*

Forarbeidet til dette evenemang vil skje i april 1952 da representanter for Kirkens forskjellige arbeidsgrener vil komme sammen og legge det åndelige grunnlag for de taler som vil bli holdt i forbindelse med den planlagte «katolikkenes dag».

Forsikringsselskapet „UNION” A/S

— Stiftet 1871 —

Adm. direktør: Fr. W. JUELL

All slags assurance

Tolbugt. 30, Oslo - Telefon nr. 41 63 08

INNRAMMING

Det best assorterte lager av rammelister og ferdige rammer får De hos

Didr. Andersen & Søn A/s
BERGEN

NYGÅRDSGT. 12

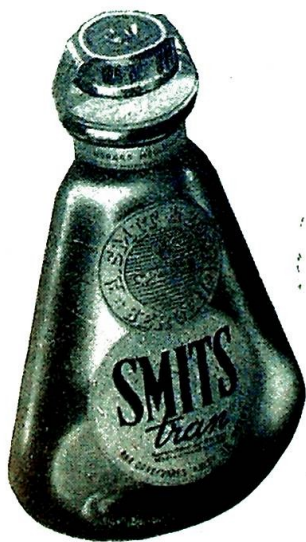
KOBA CHRISTENSENS

BEGRAVELSESBYRÅ

ENGEN 37 - BERGEN

Telefon: 11 804
Privat: 98 013 - 96 588

HVER DAG

Føres av større kolonialforretninger
A. SMIT & ZOON
BERGEN

Den ny utgaven av salmeboken

«CANTEMUS»
DOMINO»

fås hos
St. Olavs Forlag,
Akersv. 5, Oslo
Innb. kr. 8.-

Daglig nybrent kaffe fra eget brenneri

Stempler av enhver art Skilt for ethvert behov

A/S KR. MADSENS BOK- & PAPIRHANDEL
BERGEN

BRYGGEN 5 - LEPPEN - TELEON 11 482

BIRGER MICHELSEN

MALERMESTER
FOSSWINKELSGATE 20
Maler prestegården i Bergen
Tlf. 12 443 -- 97 269

L. W. TORNØE AS

Papirhandel
BERGEN

BRØDR. KREBS

Børste & Penselindustri
Telefon 11 317 Bergen

EGON JOHANNESSEN A/S

Poteter - Grønnsaker - Frukt
Engros
Rikstelefon 16 809
Postboks 315 - BERGEN

All slags skadeforsikring

Chr. Vestheim & Co

MEK. VERKSTED & RØRFORRETNING
VESTRE STRØMKAI 1 — BERGEN — TELEFON 16 794

Sølv for Theodor Olsens Efff. alle anledninger
JUVELER SMÅSTRANDGT 4

ERLING KRAGE A/S

PRYD- OG BRUKSKUNST

Bergen
Telefon central 14 110 Telegramadresse: «Kjell»

GEISHA - TE

Kjøkken-utstyr

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

NOBERG & CO. A.S

— Margarinfabrikk —

OSLO

Leverandør av den bekjente

«NOCO» margarin

Spesialforretning i
RUSTFRITT STÅL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

Besle
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler

TAPETHUSET

Tordenskjoldsgt. 6 b, Oslo

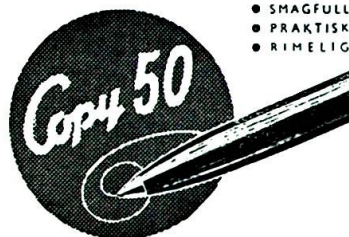
Tlf. 41 07 76

Tapeter — Linoleum

Røntgen- og elektromedisinske apparater

PROTON NORSK RØNTGEN

Nordens mest solgte kulepenn!

- SMAGFULL
- PRAKTISK
- RIMELIG

Pris kr. **3.75**

„COPY-50“
er et kvalitetsprodukt i sær-
klasse. Den skriver 8 kilo-
meter før patronen må skiftes.

Fremstilles i 4 farger: Rød, blå, grønn, sort.

Pasta i 3 farger: Rødt, blått, grønt.

FREDRIK HVEDING

Tekn. Kem. Fabrikk og Farvehandel

Kirkegt. 3, Oslo

Telefon: butikk 42 30 63

kontor 42 15 22 - 41 60 79

HANS KARLSEN
MALERFORRETNING

Utfører all slags
malerarbeid

Tordenskjoldsgt. 6 B

Tlf. 41 07 76 - Oslo

Johan Olsen & Sønner

Murmester og Entreprenørforretning

Kongensgt. 17 - Oslo

Etabl. 1896

Tlf. 42 50 85 - 42 52 23

«KLAR»

Fåes i banker over hele landet